Aš atsimenu namelį, tą gimtinį savo

GIMTOJI ŠALIS

Bulletin périodique lithuanien

V metai Nr. 10; (86).

1951 m. gegužės mėn. 15 d.

S u ž y d é s p a k l u o n é j i e v o s

Pavasaris žaliais vainikais pasipuošęs eina palaukėmis,-viskas sužysta; eina per žemę juodą,-ji sužaliuoja; paliečia žmogaus širdį,-jis naujam gyvenimui atsiskleidžia savo lùkesčiuose ir jausmuose.

Pavasaris įpuséjęs, kur tik nepažvelgsi ten gražu. Ir štai taip gražiu laiku sulaukę Sekminių ir antro gegužės sekmadienio švęsime Motinos Dieną. Kaip tinka visa tai-gražiausias laikas-gražios šventės.

Motina! Koks tai šventas žodis. Pirmasis išmoktas žodis žemės gyvenimo pavasarį, lydįs visas gyvenimo dienas, negęstąs net su mirtimi. Motinoje glùdi žmogaus stiprybė, joje glùdi ir tautos gaja. Palaimintas vaikutis turįs gerą mamą, palaiminta tauta, kurios motinos yra kilnios. Motina, kaip pavasaris, jos meilė įdiegia gyvybę mirusion sielon ir ji atgimsta. Tauta prisikels, jei joje bus pasiaukojančių motinų.

Tegul ši Motinos Diena nebùna tik viena diena. Visada prisiminkime savo paliktas motules tėvynėje, prisiminkime taip, kad jos stiprintų. klumpant po sunkia tremties mašta. "Vaikeli, tik dar kantrybės, tik bùk geras švętimam krašte. Nepamiršk savo senos motulės ir tėviškės žalios". Prie svirties laukia mus motina sena. Ji mùsų meilė amžina.

Eisdenietis Čepukas Juozas balandžio 28 d. Lieže susituoké su čiabuve flame mergaite. Jau~oji šei=ma apsigyveno Lieže. Laimingos ateities!

Kaip jau pranešta, šiemet Motinos Dienos minéjimas bus Lieže, Tilleur. Iš toliau atvykstantieji klauskite "Tilleur, église parociale". Kviečiami visi Belgijos lietuviai į šią šventę per Sekmines, gegužés 13 d. Pamaldos prasidés 12 val.

Balandžio 29 d. Hasselte, suruoštame akordeono mùžikos konkurse, dvylikametis zwartbergietis lietuvis Teodoras Jokšas laiméjo ketvirtos klasés pirmą vietą. Jaunasis akordeonistas apdovanotas aukso medaliu. Pažymétina, kad tame konkurse dalyvavo visos Belgijos ir Olandijos akordeonistai.

Belgijos lietuvių apylenkių seniùnai ir pirmininkai yra prašomi kreiptis į "Gimtosios Šalies" redakcija, kur gaus lietuvių surašymui korteles. Nurodykite apytikrį lietuvių skaičių jùsų apylenkéje.

Lietuvių apylenkių seniùnai yra prašomi suregistruoti apylenkése palaidotus lietuvius. Surinkite smulkias apie juos žinias, jų gimimo vietą, kada atvažiavo Belgijon, kokiose aplinkybése miręs, kur palaidotas, kapo numerį, paminklo įrašą(jei galima-nuotrauką). Privačiai gyvenantieji ir žinantieji kur yra palaidota lietuvių, malonékite apie juos surinkti žinias.

Emigracija į Kanadą suprastinta ta prasme, kad nebereikalaujama pasirašyti sutarties. Be kelionés išlaidų reikia turéti pinigų gyvenimo pradžiai, arba rasti kas garantuotų įsikùrimo galimybę. Gali garantuoti tiek atskiri asmenys, tiek firmos, kur numatoma gauti darbo. Visus dokumentus susitvarkius iš karto gaunama vyza.

Daugéjame! Gegužés 7 d. pp.Burčikai, Tilleur, savo dviem dùkreléms sulauké sùnaus. Sveikiname tévus, sùneliui Vincukui linkime sveikam ir dideliam užaugti.

Latvių vyskupas Mgr.B.Sloskams, po sunkios vidurių operacijos létai gyja. Tai jau penktoji panaši operacija. Šiuo metu ekselencija apsistojęs Liuvene.

JAV naujai leidžiamas buvęs "Karys". Laikraštis išeina kas ménesį, gražiai iliustruotas, labai įdomus straipsniais, didelés apimties ir metams kainuoja 200 fr. Dar galima gauti pirmieji numeriai.
Galima gauti "Bùk mums malonus" K.F.Bartkaus maldaknygé,-jòje yra išverstos visų sekmadienių Mišios ir daug kitų maldų. Kaina 75 fr. Tévams patariama įsigyti savo vaikučiams skaitymo ir rašymo pradžiamokslį, dvi dalys-75 fr. Iš spaudos išéjo "Už spygliuotų vielų"-kacetininko pergyvenimai, -125 fr.
Démesio! Knygų mégéjams proga! Norintieji gauti lietuviškų knygų(ir paremti spaudą) pigesme kaina teįsirašo į"Knygos Bičiulių Klùbą"- Gabija, 340 Union ave. Broklyn 11.N.Y. USA. Užmokéję 5dol (250 fr) gausite knygų už 8 dol (400 fr). Štai jos: Krùmino,Naktis viršum širdies; Savicko,Raudoni batukai; Mazalaités, Ménuo,vadinamas medaus; Jankaus, Apysaka; Dovydéno; Per Klausučių ulytélę.

Daugeliui "Gimtosios Šalies" skaitytojų pageidavimui prisitaikydami laikraštį leisime taip, kad gautuméte sekmadieniui.

Motina auklėtoja.

Kai sakoma, kad obuolys nuo obels netoli terieda, tai duoda tuo suprasti, jog koks tėvas toks ir vaikas. Ar galima tai pasakyti apie motiną? Nelabai. Štai dėl ko. Motinos paprastutė išvaizda, jos kukli išorė kurkas neišreiškia viduj slypinčių motinos dvasios dorybių. Motinos paprastume tūno jos galybė, jos kūrybinė jėga, galinti išaukléti žmonijai milžinus. Kas galėtų sakyti, kad tos bemokslės, vargingos lietuvės kaimietės sugebėjo Lietuvai išauginti tokius knygnešius, savanorius, partizanus.. Visa tai gali motinos, jeigu tik jos to nori.

Motinos veikla ugdanti vaikučiuose tėvynės meilę nesiriboja sava šalimi. Palaiminta motina, jei ir svetur būdama sugeba dvelkti tėvynės laukais. Kai prieš 20-25 metus daugelis lietuvių emigravo svetur, jų tarpe daug radosi motinų. Pasiskleidė jos pasaulio platumose, kai kurias matome čia-Belgijoje. Toli nuo Lietuvos jos augina sūnus ir dukteris ir jų auginami vaikai skaito, rašo lietuviškai ir savo tėvų gimton šalin stengiasi sugrįžti. Garbė motinoms, sugebančioms čia gimusiuose vaikučiuose išugdyti Lietuva besimaitinančią sielą. Kiek joms teko pastangų padėti norint apsaugoti vaiko sieloje tėvynės meilės daigą, kiek vargo pernešti jį tarp svetimų auginant, tik jos pačios gali pasakyti.

Ogi dažnai matome šalia šių vargo motinų motinų iš DP eilių, kuriose blėsta meilė tėvynei. O jei jose blėsta, ką gero įdiegs į vaiko sielą? Yra motinų, kurios nieko nesijaudina, kai jų vaikai tarpusavy jau svetima kalba kalbasi. Ar tokia tremtinė motina nupirks vaikams elementorių, lietuvišką maldaknygę, laikraštuką užsakys, kad mažutėliai nenutaustų, labai abejotina. Jos turi pinigų nereikalingoms išlaidoms, tačiau vaikučių tautiškam aukléjimui niekada. Ką joms pasakytų senutė kaimietė iš "Aukso Altoriaus" mokanti skaityti vaikutį ir baimingai besidairanti pro langą ar "raudonsiūliai"neatjoja Sibiran už lietuvišką žodį ištremti.

Kad Tėvynėje dabar taip didvyriškai lietuviškasis jaunimas okupantui priešinasi ar tai ne motinų nuopelnas? Kad moksleiviai verčiau kaléjimą nei komjaunimą pasirenka, kieno tai išaukléjimas? Kai 1941 m. Rainiuose buvo nukankinti 73 lietuviai, jų tarpe daugiausiai buvo Telšių amatų mokyklos mokinių, kaléjusių už Vasario 16 d.paminėjimą ir trispalvės iškėlimą kapuose. Pilni Lietuvos kaléjimai jaunimo. Ar aiškinti už ką? Viena jaunutė gimnazistė rašo iš kaléjimo savo motinai:"Mamyte, Lietuvą labiau myliu nei gyvenimą". Pradžios mokyklos didvyris ašarotame laiške rašo savo vakaruose esančiam tėvui:"Aš tau čia gėdos nepadarysiu..." Kokia garbė motinoms ugdančioms didvyrius, dvasios galiūnus.

Tiek daugelis čia esančių motinų, tiek kituos užmariuose nedaug vargo maté. Daugelis išbėgdamos pasiėmė šį tą daugiau, Vokietijoje nors vargas, bet bent "ersaz"kavos NSV visuomet parūpindavo ir dabar yra kuo skųstis, o tačiau patogus gyvenimas nevisuomet Lietuvai džiugus. Patogume ir p puošnume dingsta motina kaimietė, kukli močiutė ugdanti dvasios nelūžtančius galiūnus.

Lenkim galvas prieš motinas tremtines į Sibirą patekusias. Daugelį jų šalta žemelė priglaudė nuo tėviškės toli ir ant visados. Likusios dalinasi neskustą šutintą bulvę su savo sūneliu. Motina ten tą sausą rupų kąsnį savo meile pagardina. Motina ten ir didžiausio darbo sunkume randa laiko vaikui apie Lietuvą papasakoti, lopšinės dainelę sudainuoti. Žilagalve didžioji tremtine motina, štai skaitau tavo sūnaus, šalčio ir alkio iškankinto, laišką iš Sibiro, laišką gražia lietuviška kalba parašytą. Kalba, kurios tu savo vaikutį rašyti išmokei. Didžiausia garbė tau, motina, Sibire.

Stepas Paulauskas.

Mano sùnui vestuvių dienoje.

Tu, be abejo, gavai daug patarimų iš draugų ir artimųjų pusės kaip laimingai tvarkytis naujame gyvenime. Gal šie mano žodžiai tau atrodys jau nebereikalingi, tačiau priimk juos iš tame reikale prityrusio tėvo.

Sùnau, tau ne vienas sakys, kad su žavia žmonele gyventi, tai lengviausias reikalas bùtų, jeigu tik moterys bùtų protingesnės!..Moterys, taigi ir tavo žmoniuké. Netikėk! Moterys nėra tokie tvariniai, kurie viską protu sverstytų. Jos turi kitą dovaną,-tai jų nuojauta, intuicija. Čia yra jų vidinis labai jautrus radaro aparatas, kuriuo jos palaiko ryšį su šiuo pasauliu ir su kitu. Moteris daugiau vadovaujasi savo širdies nuojauta, negu šaltu proto apskaičiavimu, pramatymu. Tu to netikėsi, kol nepergyvensi. Tad, sùnau, nesistegk savo gražią žmonelę į protą atvesti, kol nesi supratęs jos vidaus troškimų, jos nuojautos.

Bene tiesa, kad vyrai dėl savo vyriško išdidumo viduje jaučia kokią tai tuštumą, junta vidinę nevilti savyje. Jie veda gražiausią mergaitę ir gerą ir nori ją dar geresne padaryti, pagal save geresne. Iš anksto aišku, kad tai nepasiseks! Kitas gi reikalas, jei tavo žmona stengsis tave pertaisyti,- jai didele dalimi pavyks, nes ji savo moteriškuo nuolankumu tavo tuščią išdidumą palenks į norimą dorybę.

Tu tuoj patirsi, ką kiekvienas vedęs puikiai žino, kad tavo didelė gyvenimo dalis praeis belaukiant. Aš apskaičiavau, kad nuo žmonos pasakymo "aš jau pasiruošus, tik skarelę užsigobiu ir ateinu" ligi jos atėjimo kiek praeina laiko. Jei aš bùčiau tą laiką sunaudojęs skaitant, bùčiau knygų knygas perskaitęs. Tačiau tu suprask ją, suprask ir nė kiek neparodyk nepasitenkinimo,-šeimoje kantrybė brangesnė nei deimančiukai.

Tu, mielas sùnau, tuoj patirsi, kad tavo žmona turi tokių sumanymų ir pagrindų, kokių tau niekad į galvą nebùtų atėję, jei nebùtum vedęs. Tu savo protu to niekuomet nepagalvotum. Tokie jos tau keisti sumanymai ir galvojimas jai kaip ant ekrano sušvinta, o tu vis nieko nepramatai. To nė nesistenk suprasti, nes tai virš mùsų jėgų, virš proto. Moteriai tai visai paprasta, jai tai iš širdies, iš jos intuicijos atsiranda. Ir kas tau dažnai kvaila atrodo, po kiek laiko paaiškės, kad vis dėlto žmonas tiesa. Suprask ir noriai išklausyk jos patarimų. Išklausyk ir paklausyk, neapsiriksi.

Štai iš ko pažinsi laimingą vedùsį vyrą.

1.Laimingas vyras niekuomet nekritikuoja žmonos, kai ši prakaituodama stengiasi į čemodaną dvigubai sutalpinti, nei kad į jį telpa.

2.Kai tavo žmona šiek tiek per toli nuslysta puošmenų sąskaitose, arba šiose sąskaitose, kaip daugelis moterų nesugeba tiksliai apskaičiuoti, nesibark jos ir neišmėtinėk. Bùk jai dosnus ir didžiaširdis. Neapsivilsi!

3; Laimingas vyras neprisiima atsakomybės už tvarką namuose. Jis verčiau pasakys:"Mieloji, čia tai tavo sritis, tavo valdžia!" Taip žmona jaučiasi laiminga, ji visuomet reikalinga ir užimta taip, kad be jos neapseisi.

4.Didelis turtas šeimoje tai "kurtumas". Laimingas vyras daugelį kartų "negirdi" jo širstančios žmonelės "adatuotų" žodžių. Šis kurtumas dėl menkniekių tai laimės turtas šeimoje.

5.Geriausias vyro laimės įrodymas yra tas, kad jo žmona laiminga, o ši laiminga todėl, kad jos vyras laimingas.

Tavo senas tėvas.

Motinos meilė nemiršta.

Tai atsitikimas, datuotas 1943 m. spalio mėn. 3 d. įvykęs karo metu Francùzijoje, Nantes mieste.
Pasakoja vienas Nanto klebonas, kad jo parapija buvus taip didelė, jog ir su trimis pagelbininkais kunigais nespėdavo atlikti religinius patarnavimus parapijiečiams ir jų visu aplankyti. Tekdavę gana dažnai darbuotis ligi išnakčių. Jis pasakoja:"Vieną vakarą grįžau gana vėlai namo. Buvo jau nakties 12 val. kai baigiau kalbėti brevijoriaus maldas. Baužverčiant maldaknygę kažkas lauke stipriai paskambino durų skambutį,kad net aš krùpteléjau. Tarnaitė atidaré duris ir aš prie durų pamačiau stovinčią senyvą moteriškę, kuri susirùpinusiu veidu manęs prašė ateiti aplankyti vieną tuoj mirsiantį ligonį. Aš noréjau atidėti rytojui, tuoj po mišių aplankyti, kai lankysiu visus ligonius. Moteriškė apgailestavo taip trukdanti ir varginanti pavargusį kunigą, tačiau visu rimtumu maldavo šio aplankymo rytojui neatidėti. Aš jai padaviau užrašų knygutę ir ji pažyméjo ligonio adresą:37.Dekarto gatvė, antras aukštas. Nudžiugusi grąžino pieštuką,-aš pažadėjau už 20 minučių ten pribùti. Moteris džiugi taré:"Tegul Dievas jums už artimo meilę atlygina" ir dingo nakties tamsoje.

Užsimetęs ploščių ant pečių, pasiėmęs šv.aliejų išskubėjau. Sustabdę vokiečių patrulis patikrino mano dokumentus, praleido ir aš skubėjau užrašytan adresan. Radau keleto aukštų namą, antram aukšte vienam lange žibėjo šviesa ir grojo radijas. Pro neužrakintas duris įėjau, laiptais pasiekiau antrą aukštą, prie minėto kambario mane pasitiko jaunas vyras. Pasakiau savo reikalą. Jaunuolis nustebo, pasirodo, kad čia néra jokio ligonio. Aš jam parodžiau užrašytą adresą. Vaikinas permetęs eilutes akimis,truputį sumišęs taré:"Raštą pažįstu, lyg bùtų mano...bet aš čia vienas gyvenu, jokio ligonio néra visam name". Man abejojant ką daryti, vaikinas pakvieté pas save į šiltą kambarį, paruošė kavos ir besikalbant maloniai prisipažino noréjęs kunigą seniai sutikti, tačiau vis nepridirengęs. Jis išsipasakojo viso gyvenimo atsitikimus, atliko išpažintį ir aš jam daviau išpažinties absoluciją. Mane išleisdamas nurodė kitą "Departo" panašiai skambančią gatvę ir aš ten nuskubėjau. Beeinant iškart sirenos užkaukia oro pavojų ir vos po kelių minučių sugriaudžia padangės -ant miesto pasipila bombų ir fosforo ugnis. Departo 37 numerio neradau, nes gatvė baigėsi 16 numeriu. Viskas degė. Po aliarmo skubėjau į perrišimo punktą, nes reikėjo mirštantiems suteikti paskutinį dvasinį patarnavimą. Iš visur nešė sužeistuosius, visa klinika vaitojo. Teikiau paskutiniuosius sakramentus. Staiga iš nustebimo pašokau, krùpteléjo ir sanitaras. Prieš mane guléjo miręs vaikinas, kurį prieš keliolika minučių išklausiau išpažinties...Vos prieš keliolika minučių buvo gyvybės pilnas. Jo žodžiai suskambo mano ausyse:"jùs klystate, čia néra jokio ligonio. Jis tada juokėsi linksmas, o tačiau ant amžinybės kranto ir jis to nežinojo. Dievo gailestingumas leido jam priešmirtį atlikti išpažintį. Ištraukiau jo dokumentinę norėdamas rasti pavardę. Radau. Darbo korteléje įrašyta B.N. 21 metų. Tarp įvairių raščiukų radau dvi foto. Viena maždaug 40 metų moters...Pašokau, ta pati, kur vakar vakare mane iššauké pas greit mirsiantį ligonį. Kitoj nuotraukos puséje parašyta "Mama". Sekančioje matėsi pašarvota moteris, sunertomis rankomis, ant jų rožančius...Ta pati...Radau jos laišką rašytą savo sùnui- ta pati rašysena,kaip kad man į knygutę įrašė adresą. Jokios abejonės- tai buvo jaunuolio motina, grįžusi iš amžinybės gelbėti savo sùnaus...

--Motinos meilė stipresnė už mirtį, tai nemirštanti meilė.--

-Tu vis viena ir viena, kaip gi gali mintis sutrukdyti, kad neliįstų galvon? Negi visą laiką miegi?

-Ne pone. Ne visada aš galiu miegoti. Nėr didelių skausmų, bet kažkoks jausmas viduje ir kauluose neleidžia kaip reikiant užmigti. Guliu ir nemąstau. Juntu, kad esu gyva, kvėpuoju, žiūriu, klausau: bityne bitutės dūzgia, ant stogo karveliai burkuoja, užsuka perekšlė su viščiukais trupinių pasirinkti, žvirblis ar kita paukštelis atlekia,- man visa tai labai malonu; užpernai kregždės susilipino lizdelį ir vaikučius išsiperėjo. Kaip buvo įdomu-įlėks, papenės mažuosius ir vėl lauk. Tuo antroji pribūna; kai kada nepataiko pro duris-pralekia, o vaikučiai čirkšdami atidarę snarus laukia... Aš jų labai laukiau sekančiais metais, bet,sako, medžiotojas jas nušovė... Kokie tie medžiotojai žiaurūs.

-Aš kregždžių nešaudau,-skubiai pasiaiškinau.

-Vieną kartą,-ji vėl pradėjo,-turėjau daug juoko. Pro praviras duris įsmuko kiškis,turbūt šunų vejamas. Visai arti manęs atsisėdo, uostinėja ir lyg karininkas ūsus kraipo. Kiek palaukęs apsižiūrėjo ir tiesiai pro duris. Toks jis juokingas...Ji žvilgterėjo į mane,-Ar tai nemalonumas? -Aš nusišypsojau, ji pakramtė sudžiūvusias lūpas.

Žiemą, žinoma, man blogiau. Tamsu, o žvakės gaila uždegti, pagaliau ir kam? Skaityti nemoku, knygų čia nėr. Dvasininkas Aleksiejus atnešė kalendorių, bet vėl pasiėmė pamatęs, kad nieko iš to man nėr. Nors tamsu, bet yra ko klausytis,-svirplys čirškia, peliukė graužia. Nėr ko ne galvoti.

Meldžiuosi,-tęsė atsidusus, bet mažai temoku maldų. Tačiau kam Dievą trukdyti? Ką galiu iš jo prašyti? Jis geriau žino, ko man reikia. Prisiuntė man kryžių-reiškia mane myli. Taip jau mums skirta. Sukalbu Tėvę mūsų, Sveika Marija ir vėl be jokios minties guliu. Ir gerai.

Aš nejudėjau ir netrukdžiau tylos po jos žodžių. Praėjo dvi minutės. Tylėjau. Šios suakmenėjusios būtubės baisios kančios mane sujaudino. Ji kentėjo be jokio nusivylimo ir skundo. Išsiblaškiau...

-Klausyk, Lukerija,-susigrėbęs pradėjau,-štai ką aš tau patariu. Nori, nuvešiu geron miesto ligoninėn? Kas žino, o gal dar pagydys. Pagaliau,nors viena nenuobodžiausi...

Ji truputį pajudino antakius.

-Oi ne. Ne. Nevežkite manęs jokion ligoninėn. Nejudinkite manęs. Ten aš dar labiau kentėčiau. Kur jau mane begydyti. Vieną kartą buvo atvažiavęs gydytojas. Užsimanė mane apžiūrėti. Aš prasiau, tik dėl Dievo meilės nejudinkite manęs. Kur tau. Sako, aš esu mokslininkas, moksliškai tiriu, esu ordinu apdovanotas, nė nebandyk man priešintis. Patampė patampė mano sąnarius, mano ligą moksliškai pavadino ir taip įšvažiavo. Visą savaitę suko visus mano kaulus.

Sakote, kad aš viena čia būnu. Ne, ne visuomet viena. Mane aplanko viena ūkininkaitė. Ji man visko pripasakoja, juokų prikalba... Oi,oi, nelieskite manęs, nevežkite ligoninėn. Ačių jums, jūs esate labai geras, bet tik nejudinkite manęs.

-Kaip nori, kaip sau nori. Aš tik tavo naudai tai daryčiau.

-Žinau, pone, kad mano naudai. Žinau, kas gi gali kitam padėti? Kas jo ši din įeis? Pats sau padėki, žmogau! Jūs nepatikėsite, aš guliu viena ir man rodosi, kad be manęs nieko daugiau nėra pasaulyje. Imu tuomet svajoti...

-Apie ką tu tuomet svajoji?

-O tai nepasakyčiau, neišaiškinčiau. Lyg kas prie manęs prisiartina, lyg tai debesėlis prisilies...Vaidenasi, kad žmonės pas mane nieko daugiau apie mano nelaimės nejaučia...Ji sunkiai atsiduso.

-Kaip matau, pone, jūs mane labai užjaučiate. Perdaug užjaučiate. Prisi=

menate kokia aš buvau linksma. Merga kaip audra. O žinote ką aš ir dabar dainuoju.

-Dainas?.. Tu...

-Taip. Senas choro dainas, šventas giesmes ir kitas. Aš jų daug mokéjau ir nepamiršau. Nedainuoju tik šokių dainų -mano dabartiniame padéjime jos netinka.

-Kaip gi jas dainuoji... mintimis?

-Mintyje ir balsu. Balsiai tai negaliu. Kaip jau sakiau, viena našlaitė mane aplanko. Aš ją išmokiau keturias daineles. Jùs netikite? Lukterkit, aš jums tuoj...

Ji patrauké orą. Mintis, kad šis žmogaus bùtybė rengési dainuoti,manyje sukélė žiaurų įspùdį. Akymirkoje, kurioje nespéjau žodžio ištarti, mano ausyse pasigirdo vos įklausoma meliodija. Balsas buvo švarus ir ryžtingas. Ji dainavo sùtelkdama visas jégas. Aš jau nebejaučiau pasibaiséjimo. Neapsakomas skausmas man širdį suspaudé.

-Nebegaliu, - ištaré ji,- jégų trùksta... Labai aš susijaudinau jus pamačiusi. Apsidžiaugiau...

Ji užmerké akis. Aš uždéjau ranką ant jos kaulétų pirštų. Jos siauri akių įdubimai sublizgéjo ašaromis.

-Kokia aš? - prasitaré ji, ir pravérusi akis stengési nuo jų pašalinti ašaras. Ar negéda? Seniau to su manimi neatsitikdavo... tačiau nuo tos dienos, kai mane aplanké pereitą vasarą Poliukovas, nuo tada verkiu.

Luša pasipasakojo apie savo sapnus. Patyléjusi ji pradéjo.

-Mačiau sapne, o gal tai buvo apsireiškimas,rodos, šioje pat vietoje atéjo mano mirę tévai ir žemai nusilenké prieš mane. Su manim jie nekalba. Aš užklausiau, kadėl jie prieš mane taip nusilenkę. Jie atsaké, kad "Tu šiame pasaulyje daug kentéjai, per tai ne tik savo vélei palengvinai, bet ir mums žymią kančių dalį nuémei. Aname pasaulyje mums pasidaré daug lengviau. Savo nuodémes tu jau išpirkai,dabar savo kentéjimais išperki mùsiškes". Tai pasakę jie nusilenké ir dingo. Temačiau tik sienas. Susijaudinau, kaip tai galéjo man atsitikti. Apie tai pasipasakojau dvasininkui. Jis nusprendé, jog čia ne apsireiškimas, nes tik šventiesiems apsireiškimai pasitaiko.

Kartą vél sapnavau,-tęsé ji. Rodos sédžiu pakeléje, rankoje lazda, ant pečių tarba, galvą skarele apsirišus. Man reikia kažkur toli keliauti. Pro šalį praeina daug keleivių,-tyliai, be noro, visi viena kryptimi. Visi susirùpinę, vieni į kitus panašùs. Štai iš vis, išsiskiria moteris,-visa galva už visus aukštesné, skirtingais drabužiais, žodžiu,ne mùsiškė. Jos veidas liesas ir žiaurus, nuo jos visi šalinasi. Priéjo prie manęs, sustojo, žiùri...kaip sakalo didelémis, geltonomis akimis."Kas tu esi",-paklausiau. "Tavo mirtis",-ji atsaké. Neišsigandau; priešingai,džiaugiausi. Toliau ji pridùré,"gaila, Lukerija, bet šiuo kartu tavęs nebegaliu paimti. Sudie". Man taip liùdna pasidaré."Paiimk,-sakau,-motinéle paiimk". Ji atsisukus man paskyré laiką, bet aš supratau neaiškiai...po Petrinių...tai ir pabudau. Tokie nuostabùs sapnai mane lanko.

Įsmeigus akis į viršų užsigalvojo.

-Man didžiausias vargas, kai visą savaitę neužmiegu. Pernai viena aplankiusi ponia paliko vaistų. Labai padéjo, gerai miegojau. Gaila, vaistai seniai jau pasibaigé...Nežinote, kas tai per vaistai ir kur jų galima gauti?

Matyt, tai buvo opijumas. Aš pažadéjau jų surasti,kartu paročžiau jai dél visų kančių užuojautos.

-Kokios čia mano kančios?! Simeonas Stolpika tai kentéjo-trisdešimts

metų ant stulpo stovėjo. Kitas įsikasė ligi krùtinės į žemes, skruzdės jam akis išėdė. Arba vėl, pasakojo vienas pakeleivis, buvo tokia šalis, kurią užėmė priešai ir visaip kankino gyventojus ir žudė. Ką nedarė žmonės o iš=sivaduoti neįstengė. Atsirado šventa mergaitė ir suginė priešus į jùrą. Da=bar,-sako ji,-sudeginkite mane. Tai mano pažadas, kad taip turiu už tautą mirti. Ją gyvą sudegino, tauta išsilaisvino. Ot, čia tai pasiryžimas, tai kančios...o aš?

Kiek patyléjęs paklausiau, kiek jai metų.

-Dvidešimts aštuoni ar devyni. Trisdešimties néra. Bet ką čia metus skaičiuoti, verčiau aš jums papasakosiu...

Ji dusliai sukoséjus atsiduso.

-Tu daug kalbi,-pastebėjau,- tas gali pakenkti.

-Tai tiesa,- vos girdimai sušnibždėjo. Kai jùs išeisite, pasilsėsiu iki valios. Dabar man maloniau širdyje...

Aš atsisveikinau. Dar kartą prižadėjau gauti vaistų ir paklausiau ko dar jai trùktų.

-Nieko man daugiau nereikia. Visukuo esu patenkinta,-sutelkusi jėgas at=saké: Dieve,duok visiems sveikatos. Pakalbėkite su ponia, gal ji sumažintų ùkininkams duokles. Čia nekokia žemė ir jie sunkiai kuriasi. Jie už jus pasimelstų...Man nieko. Esu visu kuo patenkinta.

Pažadėjau jos prašymą išpildyti. Pas duris ji man šukteléjo:

-Atsimenate,-vos judindama lùpas kalbėjo,-kokius gražius plaukus nešio=jau, kokius ilgus, ligi kelių. Turėjau nukirpti. Dovanokite, aš nebegaliu daugiau...

Prieš išvykdamas iš kaimelio šnekteléjau su ùkvedžiu. Pasirodo, žmonės ją"gyvuoju numirėliu"vadina. Tokia ji rami, niekam nedrumsčia ramybės, jo=kių užuojautų nepageidauja, už viską dėkinga. "Dievo užmiršta,-taip išsita=ré ùkvedys,-turbùt už nuodėmes, bet tai ne mums spręsti".

- - - - -

Po keletos savaičių išgirdau, kad Lukerija miré. Mirtis atėjo po Petri=nių. Žmonės pasakojo, kad mirties dieną ji girdėjo varpo balsą, bet ne nuo cerkvės pusės, o iš viršaus; turbùt nedrįso pasakyti iš dangaus.

Verté Širvintų Zigmas.

— .o. —

--"Duok,Dieve, man vaikišką širdį tikėti; motinišką myléti; vyrišką veikti".

.....

--"Moterysté- yra tai aukléjimo vieta, kurion patekdamas, kiekvienas galipats sau prižiùrėtoją išsirinkti". "."."."

Į visas šalis skirstosi Belgijos lietuviai. Kiekvienas ieško sau naujos pastogės,-daugelis jau išvyko, kiti pakeliui į laimės šalį. Lieka tik vie=na "Gimtoji Šalis" sau rami, palinki važiuojantiems gero vėjo ir taip to=liau aplanko liekančiuosius. Ji nebesiruošia emigruoti, ji nori ligi pasku=tinio lietuvio čia likti, ji ir toliau lankys kiekvieną ją pasikviečiantį, jam naujienų ir žinučių pabylos...Tačiau, vargšelė smarkiai "sulieséjo", ypač paskutiniu laiku...Vis tai dėl savo nelabai ištikimų vaikučių-prenu=meratorių, kurie mielai ją"pasimelžia",bet pašerti tai né žiupsnio...Kai kurie,jau antras trimestras ir jokio prenumeratos grašio, jai nebeatsiun=čia. Kiti skaito, skaito ir išpurpsi per mareles už laikraščiuką neatsily=ginę. Lieka tuščia vieta sąskaitose,- o tai jau ne į sveikatą, lieséja. Mielos sesės, dosnùs broliai, remkite skatikais savo spaudą, nelikite jai skolingi, atsiteiskite jos adresu ar per spaudos platintojus.

-Dėkinga "GŠ".

Iš Žalmargės Sekminių Vainiko...

Pasilinksminimai tik tie geri ir eitini, kurie atgaivina; t.y. suteikia šviežios jėgos ir drąsos. Jeigu jie tave susilpnina ir bailiu padaro, jie téra turėtų jėgų išeikvojimas.

....

Iš gyvenimo...Vieną kartą į specijalią šunų krautuvę užeina elegantiška ponia ir prašo tokio ir tokio ilgio, pločio, storio megstuką savo šuniui. Padavėjas ilgokai kuičiasi ir nesuranda tinkama. Pagaliau pataria poniai:

-Ar negalėtumėte savo šuniuką į krautuvę atsigabenti, pritaikinčiau.

-Ne, ne. Šito negaliu. Aš noriu jam padaryti jo gimimi dienoje netikė=tumą...

oooo

Elgeta, tai žmonėms Dievo pasiųstas artimo meilės kontrolierius.

oooo

Vienąs sykį paklydęs laivas priplauké salą vien žmogėdrų apgyventą. Koks kapitono nustebimas, kai jis išvydo saloj baltąjį misijonierių...

-Kaip tai galima, kad tavęs,tėve, žmogėdros nesuédé?-klausia kapitonas.

-Nieko taip nuostabaus, mano pone,-atsaké užklaustasis,-viena mano koja mediną,aptraukta kamščio žieve. Kai atplaukiau pas šiuos žmones, išpjo=viau gabalą kojos ir daviau karaliui paragauti. Šis tuoj į burną, kramté, kramté, seiléjo seiléjo ir galų gale išspjové...Pripažino, kad mano kūnas perkietas kepsniui...

= = = = +++ = = = =

K a i p v a d i n i e s i ?

Krikščioniui vardas yra daug daugiau už paprastą registracijos formalumą. Jam vardas primena krikšto dieną, krikšto malonę? Per krikštą žmogus įrašo=mas į amžinybės knygas. Štai keletas vardų vertimų. Radęs nepamiršk!

Albertas,-"Kilnusis".
Ignas,-"Ugninis",
Steponas,-"Vainikas",
Vincas,-"Pergalėtojas".
Zigmas,-"Pergalė".

Teresė,-"Medžiotoja",
Zosė,-"Išmintis",
Marija,-"Ponia","Marių Žvaigždė",
Matilda,-"Galingoji Kovotoja".
Barbora,-"Užsienietė".

-- oo --

"Gimtoji Šalis"- Belgijos lietuvių dvisavaitraštis.
Redakcijos ir Administracijos adresas:-J.Dėdinas, 11.rue Joyeuse Entrées, Louvain. Trims mėn.-20 fr.
Leidžia BLB Švietimo Skyrius. Edité par la Section de la Presse lithuanienne.

-"Maža tauta privalo savo senolių gerbimą susieti su pagarba moteriai. Mūsų motinos, žmonos, mūsų sesutės, visos moterys yra tos pagarbos vertos, nes jos savy slepia neišmatuojamus didvyriškumo turtus".

Motta.

"Gimtoji Šalis"
Bulletin périodique lithuanien.
11.rue Joyeuses Entrées,
L o u v a i n /Belgique.

Mr.Archives Bibl.Lith.
22.Karl Spittelestr.
B e r n e Suisse.